

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อศึกษาถึงสภาพและสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมในชุมชน ตำบลบ้านโคก อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบึงกาฬ

2. เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมให้ประชาชนหรือชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ นอกจากนี้ยังรวมถึงการให้ชุมชนมีขีดความสามารถในการป้องกันอาชญากรรมและการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากยิ่งขึ้น โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สืบค้นข้อมูลพื้นฐานถึงประเภทและสาเหตุของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนตำบลบ้านโคก อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบึงกาฬ

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ชุมชนไม่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม รวมถึงการหารูปแบบที่จะเป็นแนวทางกำหนดบทบาทชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการจัดกิจกรรมแทรกแซง ซึ่งได้ดำเนินการดังนี้คือ

1. จัดการอบรมสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมในชุมชนเป้าหมาย (ตำบลบ้านโคก) จำนวน 120 คน

2. จัดการประชุมสัมมนาผู้นำชุมชน ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนเพื่อหาแนวทางพัฒนาความร่วมมือ อระหว่งชุมชนกับเจ้าหน้าที่ ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมร่วมกัน

3. ออกตรวจตราพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนในชุมชนเป้าหมาย(ตำบลบ้านโคก)

4. จัดทำเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สถิติเกอร์ เพื่อรณรงค์เผยแพร่ขอความร่วมมือจากประชาชนหรือชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม

5. จัดกิจกรรมเพื่อนบ้านเตือนภัย และสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม และเพื่อนบ้านตำรวจ

6. จัดกิจกรรมมวลชนสัมพันธ์ ร่วมทำกิจกรรมกับชุมชนในโอกาสต่าง ๆ

7. การนิเทศ และติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ภายหลังจากที่ได้จัดทำกิจกรรมแทรกแซงไปแล้ว 3 เดือน จึงได้จัดการเก็บรวบรวมข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ จากนั้นจึงได้นำข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมได้ไปทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับข้อมูลก่อนการจัดกิจกรรมแทรกแซง ทั้งนี้ ก็เพื่อหาความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมแทรกแซงของพื้นที่เป้าหมายนั่นเอง

5.1 สรุป

ผลของการวิจัยครั้งนี้ขอสรุปประเด็นสำคัญเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. สภาพของการเกิดอาชญากรรม พบว่า ประเภทของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในตำบลบ้านโคกมี 7 ประเภท อาชญากรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดอันดับแรกคือ ยาเสพติด รองลงมา คือ ลักทรัพย์และการพนัน ตามลำดับ โดยจากการเปรียบเทียบก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซง พบว่า อาชญากรรมเกือบทุกประเภทลดจำนวนลงจากเดิมอย่างเห็นได้ชัด

ส่วนด้านวัย อาชีพและที่อยู่ของผู้ก่ออาชญากรรมนั้น พบว่า ก่อนกิจกรรมแทรกแซงผู้ก่ออาชญากรรมส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นนุ่ ภายหลังกิจกรรมแทรกแซงแล้วผู้ก่ออาชญากรรมส่วนใหญ่เป็นวัยครองเรือน สรุปได้ว่า ผู้ก่ออาชญากรรมที่เป็นวัยรุ่นนุ่ลดลง แต่วัยครองเรือนกลับมีแนวโน้มสูงขึ้น

อาชีพของผู้กระทำผิดหรือก่อให้เกิดอาชญากรรมส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรม ที่อยู่ของผู้ก่ออาชญากรรมนั้นทั้งก่อนและหลังกิจกรรมแทรกแซงเป็นผู้ที่อยู่ในหมู่บ้านนั้นเองเป็นส่วนใหญ่

จำนวนผู้ก่ออาชญากรรมในแต่ละครั้งพบว่า ส่วนมากผู้ก่ออาชญากรรมกระทำการมากกว่า 2 คน แต่หลังจากกิจกรรมแทรกแซงแล้วพบว่าส่วนใหญ่กระทำเพียงคน

เดียวในด้านของผลกระทบจากการเกิดอาชญากรรมส่วนใหญ่เห็นว่ามีผลกระทบต่อประชาชนทั้งหมู่บ้าน ตามลำดับ

ดังนั้นช่วงเวลาที่เกิดอาชญากรรมนั้นส่วนใหญ่ พบว่า อาชญากรรมเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อถ้ามีโอกาส คือ ร้อยละ 65.0 และ 93.8

2. สาเหตุของการเกิดอาชญากรรม ส่วนใหญ่ก่อนกิจกรรมแทรกแซงมีสาเหตุมาจากสภาพแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม แต่หลังกิจกรรมแทรกแซงมีสาเหตุมาจากความยากจน สภาพของหมู่บ้านที่จะนำไปสู่การเกิดอาชญากรรมมีน้อยเป็นเพราะมีการจัดกิจกรรมเพื่อนบ้านเตือนภัยน้อย แต่หลังกิจกรรมแทรกแซงแล้วได้มีการจัดกิจกรรมนี้มากขึ้น

ความเข้าใจของประชาชนต่อการป้องกันอาชญากรรม ส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคนในการป้องกันอาชญากรรม ส่วนการปฏิบัติเมื่อเกิดอาชญากรรมส่วนใหญ่เห็นว่าจะจดจำลักษณะคนร้ายแล้วแจ้งตำรวจโดยเร็ว ความเข้าใจในการปฏิบัติที่เหมาะสมเมื่อรู้ว่ามีคนร้ายเข้าบ้านพบว่าก่อนกิจกรรมแทรกแซง ส่วนใหญ่เห็นว่าพยายามจดจำหน้าคนร้ายให้ได้ แต่หลังกิจกรรมแทรกแซงส่วนใหญ่เห็นว่าควรร้องตะโกนให้เพื่อนบ้านทราบเพื่อแจ้งให้ตำรวจช่วยเหลือทันที ด้านความเข้าใจวิธีป้องกันอาชญากรรมที่ดีที่สุดส่วนใหญ่เห็นว่าควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม

การปฏิบัติของประชาชนที่ทำให้เกิดอาชญากรรม ในทุกประเด็นที่ศึกษาหลังจากใส่กิจกรรมแทรกแซงแล้วการปฏิบัติงานของประชาชนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นไม่ว่าจะเป็นการป้องกันอาชญากรรมภายในหรือภายนอกครัวเรือนก็ตาม

ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ พบว่า ในทุกประเด็นที่ศึกษาภายหลังจากที่ได้ดำเนินการกิจกรรมแทรกแซงแล้ว ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น

สาเหตุที่ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมนั้น พบว่า ก่อนกิจกรรมแทรกแซงส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจาก ประชาชนมีภารกิจในครอบครัวต้องดิ้นรนทำมาหากิน ตำรวจชอบเอารัดเอาเปรียบประชาชน ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอาชญากรรม ส่วนหลังกิจกรรม

แทรกแซงส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอาชญากรรม ตำรวจขาดการประชาสัมพันธ์ด้านการป้องกันอาชญากรรม ประชาชนขาดจิตสำนึกในการมีส่วนร่วม ประชาชนไม่รับผิดชอบต่อส่วนรวม และตำรวจมีพฤติกรรมไม่เป็นที่น่าเชื่อถือ ตามลำดับ

3. การส่งเสริมบทบาทของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม

ผลจากการจัดกิจกรรมแทรกแซงในรูปแบบต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ทำให้ประชาชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมมากขึ้นเกือบทุกด้าน เช่น การให้ข่าวสารข้อมูลแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ การร่วมเป็นอาสาสมัครรักษาความปลอดภัยและพิทักษ์ชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่น การแจ้งเบาะแสคนร้ายให้ตำรวจทราบ การสอดส่องดูแลคนในครอบครัวไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับการทำอาชญากรรม การร่วมวางแผนป้องกันอาชญากรรม การให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในฐานะพลเมืองดี การเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ การสนับสนุนงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ยกเว้น การอาสาออกตรวจท้องที่ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

กล่าวโดยสรุป ผลของการจัดกิจกรรมแทรกแซงของการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วยการฝึกอบรมประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม การออกพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนในชุมชนเป้าหมาย การนำดนตรีของเจ้าหน้าที่ตำรวจออกแสดงให้ความบันเทิงแก่ประชาชน การเข้าร่วมกิจกรรมงานบุญประเพณีต่าง ๆ กับชุมชน การจัดกิจกรรมเพื่อนบ้านเตือนภัย กิจกรรมเพื่อนบ้านตำรวจ และการจัดทำเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ รณรงค์เกี่ยวกับบทบาทความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชน เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมและถูกต้องในการส่งเสริมให้ชุมชนมีบทบาทในการร่วมป้องกันอาชญากรรมสมควรนำไปปรับใช้ในพื้นที่อื่นได้เป็นอย่างดี

5.2 อภิปรายผล

ผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สามารถกล่าวได้ว่ารูปแบบต่าง ๆ ที่ได้พัฒนามาเป็นกิจกรรมแทรกแซงซึ่งได้ผ่านการทดสอบและประเมินผลแล้วนั้นพบว่า สามารถบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ทุกประการ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตาม

แนวทางที่กำหนดและมีรูปแบบสนับสนุนมาจากการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่เน้นการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งเป็นการส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมร่วมกับทางเจ้าหน้าที่ตำรวจ

จากการศึกษาพบว่า สภาพโดยทั่วไปของชุมชนตำบลบ้านโคกนั้น โดยทั่วไปประชาชนในพื้นที่ประกอบอาชีพส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรมีรายได้ไม่ค่อยดีต่ำกว่า 3,000 บาท ตำบลบ้านโคกอยู่ในเขตอำเภอโคกโพธิ์ไชย ตั้งอยู่ระหว่างอำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น กับ อำเภอแก่งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งอยู่ในเขตเงาฝนทำให้ฝนมีน้อย การทำนาทำไร่ไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร และเกิดภาวะภัยแล้งติดต่อกันมาเป็นเวลากว่า 3 ปี แล้ว (พ.ศ. 2538-2540) ประกอบกับภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำประชาชนอยู่ในภาวะว่างงานในขณะเดียวกันก็เกิดภาวะเงินเฟ้ออย่างรุนแรงจึงทำให้ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้น ประชาชนไม่มีวิถีทางที่จะทำมาหาได้เพื่อนำเงินมาใช้จ่ายในการครองชีพจึงเกิดความคิดในการประกอบอาชญากรรม ด้วยเหตุนี้จึงทำให้สถิติคดีอาญาในเขตตำบลบ้านโคกเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ยังพบอีกว่า มาตรฐานการศึกษาของประชาชนผู้เป็นหัวหน้าครัวเรือนในเขตดังกล่าวส่วนมากสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาซึ่งมีความรู้ค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลข่าวสารด้านการป้องกันอาชญากรรม รวมทั้งความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตนเองในการป้องกันอาชญากรรม ด้วยเหตุนี้จึงก่อให้เกิดช่องว่างระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ การติดต่อประสานงานความร่วมมือระหว่างกันจึงไม่ก่อหรือเอื้อประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรมเท่าที่ควร

ในการศึกษาแนวทางการส่งเสริมให้ประชาชนหรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมพบว่า สาเหตุที่ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมนั้นเป็นเพราะขาดความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอาชญากรรม ไม่ตระหนักถึงบทบาททั้งของตนเองและของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม และการมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นต้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือที่ชุมชนหรือประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรม โดยการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติตนในการป้องกันอาชญากรรมแก่ประชาชนในชุมชนเป้าหมาย การจัดตั้งสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมเพื่อส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม

การแจกเอกสารเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันอาชญากรรมต่าง ๆ การติดแผ่นสติ๊กเกอร์เรียกร้องเชิญชวน รณรงค์ให้ประชาชนให้ความร่วมมือในการแจ้งข่าว เบาะแสอาชญากรรม ให้กับทางเจ้าหน้าที่ตำรวจตามตู้บริการโทรศัพท์สาธารณะ การออกไปพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนในชุมชนเป้าหมายเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจชี้แจงให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การนำวงดนตรีชุดมวลชนสัมพันธ์ออกแสดงในโอกาสต่าง ๆ เช่น งานบุญประเพณีบั้งไฟ วันสงกรานต์ตามชุมชนเป้าหมาย และได้ร่วมกับทางฝ่ายปกครองออกบริการอำเภอเคลื่อนที่เพื่อเรียกร้องรณรงค์ของความร่วมมือจากประชาชน นอกจากนี้ยังได้ร่วมประชุมวางแผนแนวทางป้องกันอาชญากรรมกับชุมชนในรูปของคณะกรรมการที่ปรึกษาหารือในแต่ละชุมชน รวมทั้งได้ประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาของสถานีตำรวจภูธรอำเภอโคกโพธิ์ไชยเป็นประจำทุกเดือนเพื่อเป็นการกระตุ้นส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม

อนึ่ง ในส่วนของทางเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น ผู้วิจัยและคณะผู้บริหารของสถานีตำรวจภูธรอำเภอโคกโพธิ์ไชย ได้ปรับเปลี่ยนบทบาทของข้าราชการตำรวจในปกครองทั้งหมด 69 คน โดยได้ชี้แจงมอบหมายนโยบายในการเข้าถึงประชาชนและสร้างศรัทธาการเสริมสร้างความร่วมมือและป้องกันตนเองของประชาชน ร่วมกับข้าราชการตำรวจโดยเน้นนโยบาย 1 เป้าหมาย 3 แผนงาน กล่าวคือ กิจกรรมเพื่อนบ้านเตือนภัย กิจกรรมเพื่อนบ้านตำรวจ และกิจกรรมการออกเยี่ยมเยียนและการเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนในโอกาสงานบุญประเพณีต่าง ๆ ทั้งนี้ก็เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปในแนวเดียวกันและบรรลุถึงเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมีการนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ภายหลังจากดำเนินการกิจกรรมแทรกแซงแล้วพบได้ว่าประชาชนในพื้นที่เป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการป้องกันอาชญากรรมเพิ่มมากขึ้นเป็นอันมาก นอกจากนี้ยังมีความเข้าใจในบทบาทของตนในการป้องกันอาชญากรรมและให้ความร่วมมือกับทางเจ้าหน้าที่ตำรวจมากขึ้น นี่ย่อมแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมแทรกแซงได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้อย่างครบถ้วนทุกประการ

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 กรมตำรวจควรมุ่งให้ความสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม โดยเน้นการปฏิบัติจริงในระดับสถานีตำรวจ ไม่จำกัดว่าจะเป็นสถานีตำรวจที่มีขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่เพียงใด เนื่องจากว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ได้มุ่งเน้นพัฒนาคนเป็นจุดศูนย์กลาง จึงควรให้ความสนใจในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมมากยิ่งขึ้น โดยการให้ข่าวสารข้อมูลในการป้องกันอาชญากรรม ด้านต่าง ๆ แก่ประชาชนตลอดเวลา

1.2 หน่วยงานของกรมตำรวจในระดับกองบังคับการควรส่งเสริมให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดชุมชนสัมพันธ์ในทุกสถานีตำรวจ ตลอดทั้งเนื้อหาสาระที่จะนำออกเผยแพร่แก่ประชาชนควรมีการพัฒนารูปแบบสื่อ ให้เข้ากับประชาชนได้โดยง่ายเพื่อประโยชน์ของทางราชการตำรวจและประชาชนโดยส่วนรวม อันจะส่งผลให้เกิดระบบภูมิคุ้มกันตนเองของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ควรนำรูปแบบที่ได้จากการศึกษาวิจัยนี้ไปเสนอแนะประชาสัมพันธ์เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นทางเลือกที่เหมาะสมในการพัฒนาการส่งเสริมให้ประชาชนหรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมร่วมกับทางเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือหน่วยงานอื่น ๆ หากเห็นว่าปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม

1.4 ควรนำรูปแบบ ระบบที่ได้จากการวิจัยนี้ บรรจุไว้ในหลักสูตรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การฝึกอบรม การประชุม การสัมมนา และการศึกษาดูงานของบุคลากรของกรมตำรวจ เพื่อจะสามารถนำหลักการที่ได้จากการศึกษาวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมต่อไป

1.5 กรมตำรวจควรพิจารณาให้การสนับสนุนทั้งงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และวิชาการที่จำเป็นในการปฏิบัติและพัฒนางานด้านมวลชนสัมพันธ์เพื่อการปฏิบัติงานของราชการตำรวจเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุดในการปฏิบัติงานด้านมวลชนสัมพันธ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กองบัญชาการศึกษา โรงเรียนนายร้อยตำรวจ โรงเรียน

ตำรวจภูธรต่าง ๆ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านมวลชนสัมพันธ์ควรดำเนินการดังนี้

(1) ให้มีการจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยการคัดเลือกบุคลากรที่มนุษยสัมพันธ์ดี มาเป็นบุคลากร เพื่อเน้นคุณภาพของวิทยากรและการติดต่อประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องและการจัดการที่มีประสิทธิภาพในการฝึกอบรมเพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชน

(2) การจัดการด้านมวลชนสัมพันธ์ ควรมีการเน้นการควบคุมและกำกับอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารของสถานีตำรวจต่าง ๆ ควรกำชับให้มีการปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้ ให้มีการรายงานผลการปฏิบัติงานและการประเมินในทุกขั้นตอนการดำเนินงาน รวมทั้งให้ครอบคลุมถึงกลุ่มผู้นำชุมชนและประชาชนโดยทั่วไปด้วย

2. ข้อเสนอแนะเชิงวิจัยและพัฒนา

2.1 ควรนำรูปแบบที่ได้จากการศึกษาวิจัยนี้ไปปรับใช้ในพื้นที่ต่าง ๆ ตามความเหมาะสมเพื่อศึกษาวิจัยและพัฒนาให้มากขึ้น โดยการพัฒนารูปแบบระบบ (System Model) ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในรูปแบบใหม่ ๆ ที่เหมาะสม เพื่อจะได้แนวทางในการขอความร่วมมือจากประชาชนเพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมให้มากยิ่งขึ้น และควรส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วม (Participation) ของประชาชนในลักษณะที่มีความยั่งยืน ไม่ละทิ้งเสียกลางคัน ทั้งนี้ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา